

Misanje ya Yezu Kirixtu

As Parábolas de Jesus Cristo

Livro para novos leitores na língua Cisena
Níveis 2

Ficha Técnica

Título: Misanje ya Yezu Kirixtu
(As Parábolas de Jesus Cristo)
(Parables of Jesus Christ)

Língua: Cisena

Illustrações: Art of Reading 2.0 Páginas: 3, 5, 7, 9, 13, 14, 15, 20, 26, 29, 30, 32.

Artista: Octávio Gonçalves Nelly Páginas: 11, 12, 16, 17, 18
Daniele Rettich Páginas: 22, 23, 24

Primeira edição electrónica, 2010

Produzido por: Prodelise
lidemo.net@gmail.com
C.P. 652
Nampula, Nampula
Moçambique

O utilizador pode copiar e distribuir a obra.

Nsanje wa Nyakuwaza Mbeu

(A Parábola do Semeador)

Pisagumanika muna Mateu 13:1-9, 18-23

Yezu alonga misanje mizinji. Akhalonga na thangwi ya ufumu wa Mulungu. Toera anthu abvesese mwadidi. Iye apfundzisa tenepa.

Yezu apfundzisa pikulu na misanje. Nsanje ubodzi ndi wa nyakubzala mbeu.

Nyakulima aenda kabzala. Khundu ibodzi ya mbeu yagwa n'jira, mbidyiwa na mbalame. Mbeu inango yagwa pa myala. Yakula na mwansanga.

Dzuwa yabuluka. Dzuwa pidabuluka iyo yapisa mbeu. Umera wauma. Umera ukhadasowa michichi. Michichi hidapita pantsi tayu. Mbeu inango yaenda kagwa pa minga. Iyo yakula, minga yaenda kalasa umera. Umera udakula mwadidi tayu. Mbeu inango yaenda kagwa pa mataka adidi. Iyo yakula mwadidi mbibala misapu. Umera ubodzi ukhali na misapo pan'gono. Unango ukakhala na misapo mizinji.

Fi Apfundzisi a Yezu akhafuna bvesesa nsanje. Yezu aapanga tenepa:

-Mbeu yakutoma yagwa n'jira. Mbeu iyi ndi sawa-sawa na munthu, anabva fala ya Mulungu. Munthu uyu nkhabe kuibvesesa. Abwera Sathani. Abulusa cidabzalwa mu ntima. Nkhabe sala cinthu mu ntima mwace.

Mbeu yaciwiri yagwa padzulu pa myala. Iyo yalandana na munthu anabva fala. Iye asakomerwa na fala. Mbeu ikhadapita mu ntima mwace. Fala isakhala ndzizi ung'ono mu ntima mwace. Nyatwa yafika. Munthu asasiya fala ya Mulungu.

Mbeu ibodzi yagwa pa minga. Eneyi ndi sawa-sawa ninga munthu anabva fala. Pinthu pya n'dziko na mpfuma pisancita kuti aduwale fala. Munthu onowu aduwala pidabva iye. Iye ali kunyerezera pya dziko na kobiri, kupita pya Mulungu. Munthu onowu nkhabe cita cinthu na pidabva iye. Mbeu yakumalisa yabzalwa pa mataka adidi. Iyi isapangiza mitima yadidi patsogolo pana Mulungu. Anthu enewa asabva mbaibvesesa fala. Anthu anacita udidi kuna Mulungu. Anango asacita pang'ono. Anango asacita pikulu patsogolo pana Mulungu.

Khaindi yanji ya mataka analandana na ntima wako?

Tawira:

1. Mbani Sathani?
2. Mphyanji pinthu pyadidi pinafuna ife kuti ticite kuna Mulungu, peno ndi misapo yanji inafunika kuti ife tibale?
3. Ndi ninji pidacitika na mbeu idagwa pa myala?
4. Ndi ninji mbeu, ninga mudapipfundzira ife lero?
5. Fala ya Mulungu iri kukula mu ntima mwako?

Nsanje wa Xamwali wa Khakhama

(A Parábola do Amigo Importuno)

Pisagumanika muna Luka 11:5-13

Yezu apfunzisa pinthu pizinji pya ndimodi. Iye akhalonga na misanje toera anthu apibvesese. Ntsiku ibodzi iye apfunzisa pa thangwi ya kuhembera.

Iye alonga tenepa:
-Tendeni tinyerezere
tenepa:
-M'bodzi wanu aenda ku nyumba kwa xamwali wace pakati pa chiti-chiti. Afika amenya nsuwo. Alonga kuna xamwali kuti: "Ndiri kuhemba mikate mitatu. Kunyumba kwanga kwafika xamwali wanga. Iye abuluka kutali. Ine nkhabe cakudya toera kumpasa." Xamwali wace akhonda kufungula nsuwo.

Iye antawira tenepa:

-Leka kundinyangula. Ndafunga nsuwo. Ana anga ali kugona. Inembo ndiri kugona.

Nkhabe kukwanisa kulamuka kuti ndikupase mikate.

Yezu alonga pontho kuti:

-Angakhonda kumpasa na thangwi yakukhala xamwali, mbwenye iye anati alamuke pa bonde, kwenda kampasa mikate toera akhonde kunyangulwa. Ndi tenepa pinafunika kuti imwe muphembe kuna Mulungu. Iye anakupasani. Imwe mungasaka munapigumana. Mungamenya nsuwo, unafunguka. Anaphemba, anapasiwa. Anasaka anapigumana. Anamenya nsuwo anafungulirwa. Nkhabe baba anapasa nyoka mwanace angamphemba nyama ya m'madzi. Nkhabembo baba anapasa mwanace kong'a angaphemba dzayi. Mungakhala kuti imwe musakwanisa kupasa ana anu pinthu pyadidi, Mulungu anapasambo. Mulungu anapasa Nzimu wace kuna ale anamphemba.

Mibvunzo:

1. Iwe uli naye xamwali?
2. Ungamphemba cinthu, iye asakupasa?
3. Mbudakhala iwe mbudalamuka pakati pa masiku mbumpasa pikhafuna iye?
4. Mbani akhalonga Yezu?
5. Ndi ani xamwali akhagona pa bonde?
6. Unapidziwa tani kuti pinafuna iye ndi kufuna kwa Mulungu?
7. Usatongwa kuti ucite miphembero mingasi kuna Mulungu?

Nsanje wa Nyakupfuma wa Dzemwa

(A Parábola do Rico Insensato)

Pisagumanika muna Luka 12:13-21

Mamuna m'bodzi alonga kuna Yezu kuti:

-Mpfunzisi! Ndaphata myendo, longani na m'bale wanga.
Iye asatongwa kundipasa phindi ya unthaka.

Yezu antawira tenepa:

-Ine sine nyakutonga miseru yanu tayu. Citani mphole!
Siyani uli. Mpufuma siyo basi inafunika pa makhaliro a munthu.

Yezu aapanga nsanje uyu:

-Akhalipo mamuna m'bodzi wakupfuma. Iye akhali na munda ukulu. Munda unowu ukhabuluka pyakudya kakamwe. Akhasowa mbuto yakuikha pyakudya pya m'munda mwace. Pikwa pikhali ping'ono. Pikwa pyonsene pikhadazala.

Mamuna anyerezera tenepa: “Ndinati ndifudze pikwa pyanga ndicite pinango pikulu. Mwenemu ndinati ndiikhe pyakudya pyanga. Ndingamala ndinapuma, mbandimwa, mbanditsanzaya. Ndina pyakudya pya kuinjipa.”

Mulungu ampanga kuti:

-Dzemwa! Iwe usanyerezera pya kuipa! Masiku ano unati uluze uunthu wako. Unati ufe. Ndi ninji pidasasanyira iwe? Mbani anafuna kusala na pyakudya pyako?

Yezu alonga kuti:

-Pisacitika tenepa na anyauli. Mphyadidi kukhala na mpfuma pa maso pa Mulungu. Mpfuma za munzimu ntsadidi. Mpfuma zenezi zinakhala kwenda na kwenda.

Mibvunzo:

1. Ndi ninji pya kufunika kakamwe pa makhaliro a uunthu?
2. Mbapi manyerezerero a mamuna wa mpfumi?
3. Ndi ninji pikhafunika kuti mpfumi acite pakutoma?
4. Ndi ninji pidalonga Mulungu kuna iye?
5. Pisalongeranji kukhala mpfumi pasogolo pa Mulungu?

Nsanje wa Bira Yakutaika

(A Parábola da Ovelha Perdida)

Pisagumanika muna Luka 15:1-7

Anthu azinji abwera kudza kabvesera Yezu. Iwo akhali anthu akhacita kuipa. Anango akhali anyakukumbusa misonkho.

Afarisi na anyakudziwisa a mwambo ansandika Yezu kuti:

-Thangwi yanji Yezu ndi xamwali wa anyakucita kuipa?
Thangwi yanji asadya nawo?

Penepo Yezu aapanga nsanje uyu:

-M'bodzi wanu ana dzana ya mabira. Bira ibodzi yataika.
Nkhabe siya anango mbaenda kasaka bira idataika?

Angaigumana anakomerwa. Anaikwata mbaikha pa phewa. Anabwera nayo ku nyumba. Anacemera axamwali ace, mbacita phwandum.

Mulungu asacitambo tenepo. Asatsandzaya pikulu kudzulu, na munthu anasiya kucita kuipa kwace.

Mibvunzo:

1. Mbani nfarisi?
2. Thangwi yanji anthu nkhabe funa anyakukumbusa misonkho?
3. Iripo ntsiku idagumana iwe cako cikhadataika?
4. Irilikulongeranji fala ya “Kuchunyuka”?

Nsanje wa Kobiri ya Kutaika

(A Parábola da Moeda Perdida)

Pisagumanika muna Luka 15:1-2 e 8-10

Yezu akhali munthu wadidi kakamwe. Na tenepo, anthu azinji akhaenda kuna Iye. Anthu anango akhakumbusa misonkho. Anango akhali anthu a kucita pya kuipa. Akhali anthu a kupwaziwa. Onsene awa akhafuna kubva na kuona Yezu mbakhalonga. Iye akhaatambira mwadidi mbakhala nawo.

Afarisi na anyakudziwisa a mwambo akhaaona. Na tenepo, atoma kualonga kuipa kuti: "Uyu asatawira kukhala na anthu awa! Nkhabe kuadziwa kuti ndi anthu a kucita pya kuipa? Pano nkhabe anthu anaafuna."

Yezu aapanga nsanje ubodzi. Iye alonga tenepa:
-Nkazi m'bodzi ana kobiri pang'ono. Kobiri eneyi ndi maxereni khumi. Iye asailengesa kazinji kene. Ntsiku

inango, aibulusa mbailengesa
pontho, mbaona kuti yataika
ibodzi. Kobiri yataika n'kati mwa
nyumba.

Musanyerezera tani? Iye
nkhabe psaira n'kati mwa nyumba
mbaisaka n'cidikho-dikho?
Nkhabe kuisaka kobiri yace
mpaka kuigumana?

Angaigumana kobiri idataika, iye anakomerwa pikulu
kakamwe. Anacemera axamuali ace, mbaapangiza kobiri
ikhadataika.

Kudzulu pisacitikambo
tenepo. Munthu angasiya
kudawa kwace, maanju
asakomerwa pikulu
kakamwe. Iwo
asakomerweratu
kakamwe ngakhala
munthu unowu
asatowera Mulungu.

Mibvundzo:

1. Yezu aatawira tani anthu anyabibvu?
2. Kobiri ya nkazi ikhadataika kupi?
3. Thangwi yanji Yezu alonga nsanje unowu kuna afarisi
na anyakudziwisa a mwambo?
4. Yezu alonga kuti maanju asakomerwa ndzidzi wanji?
5. Iripo ntsiku idataya iwe cinthu ca ntengo ukulu?

Wabva tani?

Nsanje wa Mwana Wakutaika

(A Parábola do Filho Pródigo)

Pisagumanika muna Luka 15:11-32

Ntsiku inango Yezu alonga kuti:

-Mamuna m'bodzi akhali na anace awiri acimuna.

Ntsiku ibodzi wang'ono alonga kuti:

-Baba, ndipaseni mpfuma yanga (pire pinafuna imwe kundisiira mungafa). Ndisapifuna cincino. Ndipaseni!

Baba agawa mpfuma kuna anace awiri. Mwana wang'ono agulisa mpfuma yace. Akwata kobiri yace, mbabuluka pa nyumba. Iye aenda ku dziko inango.

Kweneko akakhala mbacita kuipa. Pyakuipa pikulu pikhacita iye. Iye abvunga kobiri zonsene. Pyonsene pya m'malira. Nkhabe cibodzi cikhadasala na iye. Mu dziko eneyo mwaoneka njala ikulu kakamwe. Mphale atoma kuthabuka na njala. Iye aenda kaphata basa. Iye apangwa kuti aende kumunda. Aende kadyese nkhumba. Kweneko mphale njala yamphata. Iye akhafuna kuti adye pyace pikhadya

nkhumba.

Mbwenye

nkhabe

akhampasa

cinthu. Mphale

atoma nyerezera

kuti:

-Kunyumba
kwa baba
mbwenye.

Anyabasa ana

pyakudya maningi. Thimize pano ine ndinafa na njala!
Ndinabwerera kunyumba kwa baba wanga. Ndiyende
kampanga kuti: "Baba, ndadawa kuna Mulungu na kuna
imwe. Cincino sine mwananu pontho tayu. Ndisafuna
ndikhale nyabasa wanu." Na tenepo mphale abuluka penepo.
Atoma kufamba kwenda kunyumba kwa baba wace.

Mphale akhali kutali na pa nyumba. Babace amwona
mbakhabwera. Pidamwona iye akomerwa. Baba athamanga.
Iye aenda kantambira mwanace. Ankhumbatira
mbampsompsona.

Mphale alonga tenepa:

-Baba, ndadawa kuna Mulungu na kuna imwe. Cincino sine mwananu pontho tayu!

Mbwenye baba acemera anyabasa. Aapanga tenepa:

-Cimbizani! Bweresani nguwo zadidi. Mbvazikeni mwananga. Muikheni mphete n'cala mwace. Mbvazikeni ntsapato m'myendo mwace. Bweresani pontho mwana ng'ombe wakunenepa. Mupheni. Ticiteni phwandum. Mwananga uyu akhadafa, alamuka pontho. Akhadataika, alokotwa! Phwandum yatoma.

Tawira:

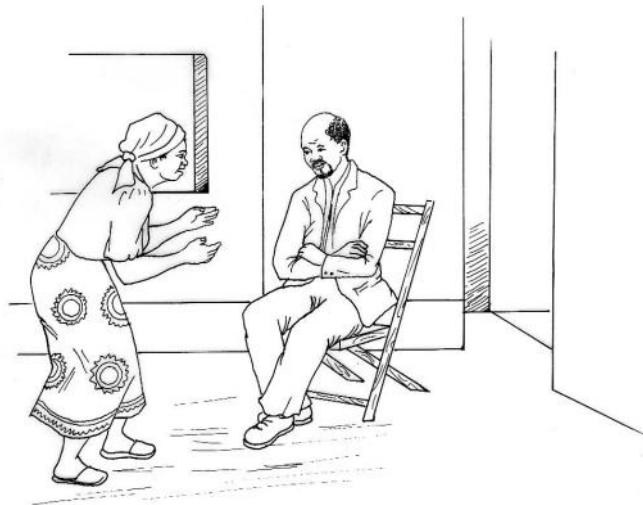
Pa ana awiri awa, ndi ani adaphemba mpfuma kuna babace? Sankhula pa ipi pitatu pinthu pya ndimo mwene.

- Mwana agawa mpfuma yace pakati. Khundu ibodzi aibvunga, khundu inango aikoya.
- Kukakumbiza mphale nkhumba, kukhali na cakudya tayu.
- Babace mphale pidaona iye mwanace alikubwera na kutali, atuma anyabasa ace kuti am'mange, am'menye.
- Longa ncigwagwa, pidakupfunzisa nsanje uyu.

Nsanje na Thangwi ya Kuphembera

(Parábola Sobre a Oração)

Pisagumanika muna Luka 18:1-8

Pisafunika tikhale mbatiphembera. Nyakutawira Yezu nkhabe funika asiye kuphembera. Pontho mbaleke kuneta.

Yezu alonga nsanje ubodzi. Iye alonga tenepa:

-Mu nzinda ubodzi mukhali na mamuna m'bodzi akhatonga miseru. Iye hakhagopa Mulungu tayu. Pontho hakhalemedza anthu tayu. Mu nzinda ubodzi-bodzi, mukhali na nkazi m'bodzi adaferwa na mamuna wace. Nkazi akhaenda kazinji kene ku nyumba kwa nyakutonga miseru. Iye akhali na nseru na munthu m'bodzi wa mu nzinda unowu ukhali iye. Nkazi akhafuna kuti nyakutonga miseru antongere, nseru wace. Iye akhalonga tenepa:

A - 17

-Ndaphata myendo mbuya, nyakutonga miseru.

Ndisaphemba kuti munditongere nseru wanga!

Nyakutonga miseru akhantsalakana tayu. Iye akhakhonda kuntawira. Nkazi akhaneta tayu.

Iye akhaenda basi ku nyumba kwa nyakutonga miseru.

Mbwene nyakutonga miseru hakhafuna kumuona nkazi ule pa nyumba pace tayu. Na tenepo, nkazi akhafika basi ku nyumba kwace, mbakhonda kuneta na kufamba.

Ntsiku inango, nyakutonga miseru alonga tenepa:

-Ine nkhabe gopa Mulungu. Pontho nkhabe lemedza munthu. Mbwene nkazi uyu asakhala mbandinensa ntsiku zonsene. Na tenepo, ndinautonga nseru wace, toera akhonde kundinyangula poncho.

Yezu alonga tenepa:

-Mwapibva pidalonga nyakutonga miseru uyu wa kuipa?

Iye akhali wa kuipa. Nkhabe m'bodzi akhacita iye udidi, poncho akhagopa Mulungu tayu.

Imwe musanyerezera kuti Mulungu nkhabe kwanisa kutawira miphembero yathu? Mulungu asatawira kuna ale anamphemba kuphebza. Iye asatawira onsen. Peno ungamphemba na masiku, peno na masikati, Iye asabva, mbaphedza. Peno adembuke, mbwenye Iye anatawira basi.

Yezu alonga pontho kuti:

-Ine ndinakupangani pya ndimo mwene. Mulungu asatawira.

Mibvundzo:

1. Mbani akhaenda kazinji kene kuna nyakutonga?
2. Akhabva tani nyakutonga pikhafika nkazi kazinji kene kuna iye?
3. Ndi kupi kukhaenda nkazi kazinji kene?
4. Thangwi yanji nyakutonga acinja ndzeru zace?
5. Tisafunika tiphembe kangasi kuna Mulungu?

Nsanje wa Makobiri Khumi

(A Parábola das Dez Moedas)

Pisagumanika muna Mateu 25:14-30

Kazinji kene Yezu apfundzisa thangwi ya Umambo wa Mulungu. Na thangwi eneyo Iye alonga misanje mizinji.

Iye alonga nsanje uyu:

-Umambo wa Mulungu walandana na mamuna m'bodzi. Mamuna uyu akhafuna kucita ulendo kwenda ku dziko inango. Iye mbasati kubuluka acemera anyabasa ace. Apasa m'bodzi na m'bodzi pire pidakwanisa iye. M'bodzi apasiwa kobiri zixanu, unango apasiwa kobiri ziwiri. Unangombo apasiwa kobiri ibodzi. Mamuna aenda ulendo wace.

Anyabasa asala okhene. Ule akhadatambira kobiri zixanu atoma kuzifambisa na kucita malonda. Tenepo mbadza kawina kobiri zinango zixanu.

Ule akhadatambira kobiri ziwiri azifambisambo. Penepo mbawinambo ziwiri. Mbwenye ule adatambira kobiri ibodzi aenda kaibisa pantsi. Pontho mbaifikira na mataka.

Zapita ntsiku zizinji. Mwanacinthu wa anyabasa abwera. Iye mbatoma kuphemba ninji pidacita m'bodzi na m'bodzi na kobiri.

Pakutoma ndi ule akhadatambira kobiri zixanu, mbalonga tenepa:

-Mbuya, kobiri idandipasa imwe, ndacita nayo malonda. Ine ndawina nayo kobiri zixanu. Kobiri zace ndi izi.

Mbuya alonga tenepa:

-Iwe ndiwe nyababsa wadidi, pontho ndiwe wakunyindirika. Tenepo, ndinakupasa pinthu pizinji. Bwera udze katsandzaye ku nyumba ya mbuya wako.

Abwerambo nyabasa waciwiri, ule akhadatambira kobiri ziwiri, mbalonga tenepa:

-Mbuya, ine ndacitambo malonda, mbandiwinambo kobiri ziwiri. Ziripano izi.

Mbuya alonga kuti:

-Iwe ndiwe nyabasa wadidi pontho ndiwe wakunyindirika. Bwera udze katsandzaye ku nyumba ya mbuya wako.

Penepo afikambo ule akhadatambira kobiri ibodzi. Iye alonga kuna mbuya tenepa:

-Ine ndikhapidziwa kuti imwe mbuya, ndimwe muna mphambvu zikulu. Mbuya, imwe ndimwe wa kuuma ntima. Musabvuna pale panakhonda imwe kubzala. Na thangwi eneyo ndikhagopa. Ndakumba djenje mbandikwata kobiri yanu mbandiifikira.

Iyo iri pano. Mbuya alonga kuti:

-Iwe ndiwe munthu wakuipa. Ndiwe nyabasa wakupolola. Iwe usadziwa kuti ine ndine munthu watene, watani wakhonda kukwata kobiri yanga mbuipasa anyamalonda kuti aifambise? Cincino pidabwera ine mbidatambira kobiri zizinji.

Penepo Mbuya ankwatira kobiri, mbaipasa ule akhali na kobiri khumi.

Mbuya alonga pontho kuti:

-Ule anapyo anathimizirwa pontho pinango. Ule adapisowa, na ping'ono pyene pina iye anakwatirwa.

M'buluseni kunja. Iye ndi nyabasa wakuipa. Nsiyeni pa mbuto ya cidima. Kweneko anati alire na kukukuta mano.

Mibvundzo:

1. Ndi ani mamuna unowu adalonga Yezu?
2. Mbani anyabasa?
3. Akhafuna kulonganji Yezu pa thangwi ya kobiri?
4. Malondanji akhacita anyabasa?
5. Iwe ndiwe nyabasa wanji?
6. Iwe unadza kakhala kupi mbuya wako angabwera?

Matongero Akufunika Kakamwe

(O Mandamento Mais Importante)

Pisagumanika muna Mateu 22:34-40

Pa ndzidzi ukhali Yezu pantsi pano, ikhalipo misoka miwiri ya anthu ikhafunika kakamwe: Afarisi na Asadhusi.

Misoka miwiri iyi ikhakhala mbitowerera Yezu kazinji kene. Iwo ikhafuna ona kuti Yezu adodomeke pa cinthu cibodzi. Pontho iwo ikhatawira tayu kuti Yezu ndi Mulungu.

Afarisi akhabva kulonga kukhacita Yezu. Iye akhakwanisa kutawira mibvundzo yonsene. Pontho afarisi adziwambo kuti Yezu atawira mibvundzo ya asadhusi mwadidi mwene, iwo mbasowa pyakulonga.

Ntsiku ibodzi afarisi na asadhusi akhali pabodzi. Penepo Yezu akhalipombo. Mpfundzisi m'bodzi wa mwambo wa nsoka wa afarisi, abvunza Yezu kuti:

-Mpfundzisi, mbapi matongero akufunika kakamwe pa mwambo?

Yezu atawira mbalonga kuti:

-“Funa Mbuya, Mulungu wako na ntima wako onsene. Pontho funa Mbuya na nzimu wako na manyerezero ako.” Awa ndiwo matongero akufunika kakamwe kupita matongero onsene.

Matongero anango akulandana na enewa, ndi awa: “Funa anthu onsene ninga iwe ene.” Matongero mawiri awa, ndiwo akufunika kakamwe pa mwambo.

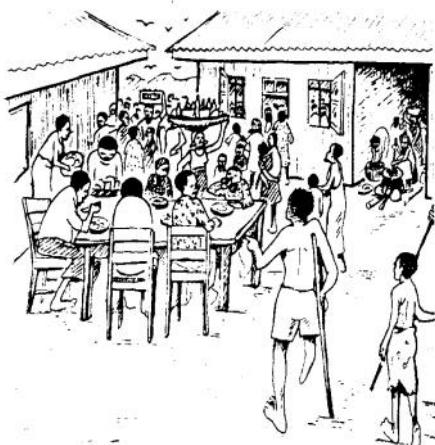
Mibvundzo:

1. Thangwi yanji afarisi asowa mibvundzo inango?
2. Ndi mbvundzo wanji udacita mpfunzisi wa mwambo kuna Yezu?
3. Atawira tani Yezu?
4. Mbapi matongero aciwiri adalonga Yezu?
5. Yezu asatoweza matongero na pyonsene pinafuna Mulungu. Iwe usatawira matongero a m'Bukhu ya Mulungu?

Nsanje wa Phwandumya Banja

(A Parábola da Festa do Casamento)

Pisagumanika muna Mateu 22:1-14

Yezu apfunzisa anthu na kulandanisa. Malandaniso akhali a Ufumu wa Mulungu. Yezu alonga:

-Akhalipo mambo m'bodzi acitisa phwandumya banja, ya mwana wace. Mambo acemeresa anthu azinji a kulemezeka a n'dziko mwace. Iye acemeresa anyakupfuma. Iye acemeresa anyandale. Iye acemeresa anyamwambo. Acemeresambo akulu a pa nyumba ya Mulungu. Mambo acemeresa anthu onsene akulu-akulu. Mambo acemera nyabasa wace. Mbantuma:

Ndoko kacemere anthu adacemeresa ine, azadye Phwandumya banja.

Nyabasa aenda kacemera, iwo onsene akhonda.

M'bodzi na m'bodzi alonga tenepa:

-Ndilekerereni pyanu, ine sinabwera ku phwandum tayu.

Ndaphata myendo, m'pange mambo ine nkhabe bwera.

Nyabasa abwerera kuna mambo.

Nyabasa ampanga kuti:

-Nkhabe munthu anafuna bwera ku phwandum. Mambo atuma poncho nyabasa wace. Nyabasa aenda kapanga ale adacemerwa.

Nyabasa aapanga tenepa:

-Phwandum yamala sasanyirwa. Ndaphata myendo, bwerani ku phwandum ya mambo wathu.

M'bodzi na m'bodzi atawira tenepa:

-Ine nkhabe bwera ndaphatika kakamwe. Ine nkhabe kwenda lero. Ine nkhabe kwenda ku Phwandum ya mambo. Anango anthu atikana nyabasa wa mambo.

Mambo aipirwa. Mambo atuma anyakhondo ace kuna ale akhadacemerwa.

Buluka penepo, mambo alonga kuna anyabasa ace kuti:

-Phwandum yanga ndamala kuisasanyira. Imwe musafunika kuti mwende m'miseu. Mucemere anthu anango. Cemerani anthu onsene abwere ku phwandum yanga. Anthu enewa angakhonda kubwera kuna ine, ndinacemera anango.

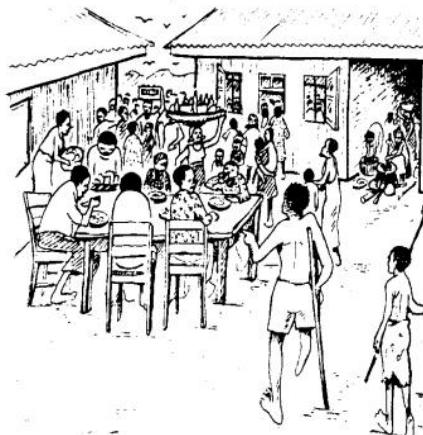
Na tenepa, anyabasa onsene abuluka. Aenda m'miseu.

Iwo acemera onsene mbalonga kuti:

-Mwana wa mambo anacita banja. Iye anacita phwandum ya banja. Mambo asakucemerani, mwende ku Phwandum. Anyabasa acemera anyakucerenga, adidi, akuipa na atenda. Anyabasa acemeresa onsene. Nyumba ya mambo yazala na anthu.

Mambo afika pa phwandum. Iye aona anthu. Akhalipo munthu m'bodzi akhadabvala nguwo zakusiyana na za phwandum. Na tenepa, nguwo zenezo zikhali zakale, poncho zikadaswipa. Mambo aipirwa.

Iye abvunzisa:

-Thangwi yanji wakhonda bvala nguwo za phwandum?
Mambo apanga anyabasa ace kuti:
-M'buluseni pa phwandum yanga. Nkhabe funa kuti akhale pano na ine.

Yezu aapanga kuti:

-Azinji adacemerwa, mbwenye anyakusankhulwa ndi pang'ono.

Mibvunzo

1. Mbani akhali na phwandum?
2. Pakutoma, acemeresa ani?
3. Akhadacemerwa atawira tani?
4. Mambo pidabva iye mphangwa akhala tani?
5. Pakumala anyabasa acemera ani?

Nsanje wa Mamuna Wadidi wa ku Samariya

(A Parábola do Bom Samaritano)

Pisagumanika muna Luka 10:25-37

Ntsiku inango, nyakudziwisa wa mwambo wa Mulungu akhali pabodzi na Yezu. Iye ambvundza tenepa:

-Ndicitenji toera ndikhale na upulumuki wa kukhonda kumala?

Yezu antawira kuti:

-Mwambo wa Mulungu usalonganji? Iwe usaubva tani?

Nyakudziwisa wa mwambo wa Mulungu alonga tenepa:

-Funa Mulungu na ntima wako onsene. Funa ndzako ninga iwe ene.

Yezu alonga kuti:

-Watawira mwadidi. Ndoko kacita tenepo, unaona upulumuki unafuna iwe.

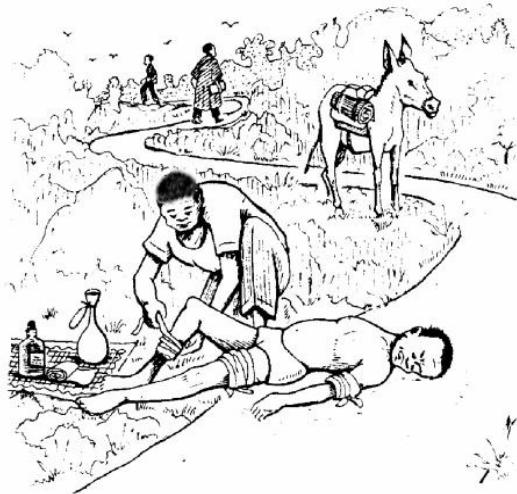
Mamuna ambvundza tenepa:

-Mbani ndzanga?

Iye akhanyerezera kuti ndi munthu wadidi.

Na tenepo, Yezu ampfundzisa na nsanje uyu:

-Akhalipo mamuna m'bodzi akhabuluka ku Djerusalema kwenda ku Djeriko. N'jira agumana mambava. Amphata, am'menya mban'dula nguwo zace. Ansiya na pironda m'manungo monsene. Iye agwa pantsi.

Akomoka dhuzi na njira. Mambava athawa. Apita na penepo ntsogoleri m'bodzi wa nyumba ya Mulungu. Amuona mamuna ule. Hadalimira tayu. Apita mamuna unango wa nyumba ya Mulungu. Iye hadalimirambo tayu.

Buluka penepo apita mamuna wa ku Samariya. (Anthu a ku Izirayeli na a ku Samariya akhafunana tayu. Anthu a ku Samariya akhaphembera mu Nyumba ya Mulungu tayu.) Iye an'gumana mamuna ule na pironda m'manungo. Mamuna wa

ku Samariya akhala na ntsisi mbalimira. Abulusa mitombwe m'malikofa mwace. Antsuka pironda pyace. Ankwata pa buru yace. Afika naye pa nyumba ya kufikira alendo. Aphemba mbuto. Apasa kobiri mwanacinthu nyumba. Mamuna wa ku Samariya ampanga tenepa:

-Ndinasiya kobiri ya kugula mitombwe inango. Nkondze mamuna uyu. Ingamala Kobiri iyi, bulusa yako mpaka kuwanga kwace. Ine ndinakubwezera.

Yezu abvundza tenepa:

-Mbani ndzace munthu ule adaphekeswa?

Nyakudziwisa wa mwambo atawira kuti:

-Ule adabva ntsisi, mbalimira. Adantsuka pironda. Ule adamphedza kumuwangisa.

Yezu alonga tenepa:

-Watawira mwadidi. Ndoko kacite tenepo kuna anthu anango. Cita ninga mamuna wa ku Samariya. Yezu apfundzisa kuti mamuna wa kupwaziwa wa ku Samariya, ndiye munthu wadidi. Ndi unowu adafuna ndzace.

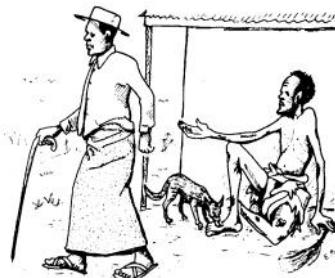
Mibvundzo:

1. Iwe walanda na ani pa nsanje uyu?
 - Na mbava?
 - Na ntsogoleri wa nyumba ya Mulungu?
 - Na unango ntsogoleri wa nyumba ya Mulungu?
 - Na mamuna wa ku Samariya?
2. Iripo ntsiku inango idaphedza iwe nyamalwa wako, pikhafuna iye kuphebza?

Nsanje wa Nyakupfuma na Lazaro Nyakucherenga

A Parábola do Rico e de Lázaro

Pisagumanika muna Luka 16:19-31

Yezu akhalonga na misanje. Ntsiku inango Iye alonga tenepa:

-Akhalipo mamuna m'bodzi mpfumi. Ntsiku zonsene iye akhadya mbakhuta. Nkhabe cibodzi cikhasowa iye. Akhalipombo mamuna m'bodzi wakucherenga. Iye akhali na mphere pfa m'manungo mwace. Dzina yace ndi Lazaro. Iye akakhala na njala. Akhafuna kuti adye pyace manyedzo akhagwa pantsi. Ntsiku ibodzi Lazaro afra. Anju zankwata kwenda kudzulu, kuna Abharaamu. Nyakupfuma afambo. Iye aenda kaikhwa mbaenda mu djenje ya moto. Iye akhaona nyatwa. Alang'ana kudzulu mbaona Lazaro na Abharaamu. Nyakupfuma alonga tenepa:

-Baba Abharaamu. Ndiphedzenimbo. Ndaphata myendo. Tumani Lazaro adze kandiphedzembo. Ndiri kupya

muno. Ndina nyota. Ndisafuna madzi. Abharaamu ampanga kuti:

-Mwananga, nyerezera. Iwe ukhadya mbuukhuta. Pyonsene pikhafuna iwe ukhapyona. Nkhabe cibodzi cikhasowa iwe. Mbwenye Lazaro nkabe cibodzi cikhali na iye. Cincino iye asatsanzaya. Iwe uli pa nyatwa. Pontho pakati apa, pana migano. Nkhabe kwanisika kunumphu kudza kweneko, peno wakweneko kudza kuno.

Nyakupfuma alonga tenepa:

-Ande Baba Abharaamu. Ndaphata myendo. Tumani m'bodzi aende kuna abale anga axanu. Aende kaacenjeze. Toera aidziwe mbuto ino. Nkhabe kuafuna kuti afike kuno.

Mbwenye Abharaamu alonga tenepa:

-Alipo mabukhu adalembwa na Mozesi na maporofeta. Mbwenye abale ako angafuna mbaabvere. Nyakupfuma alonga tenepa:

-Ande baba Abharaamu. Ndaphata myendo. Mbadakhala nyakufa m'bodzi alamuka, iwo mbadachinyuka kucita pya kuipa. Mbadacinja ndzeru zawo, na macitiro awo.

Mbwenye Abharaamu ampanga kuti:

-Angafuna mbabvere Mozesi na maporofeta. Mbwenye angakhonda kuabvera, anacimwana kubvera munthu wakulamuka pa kufa.

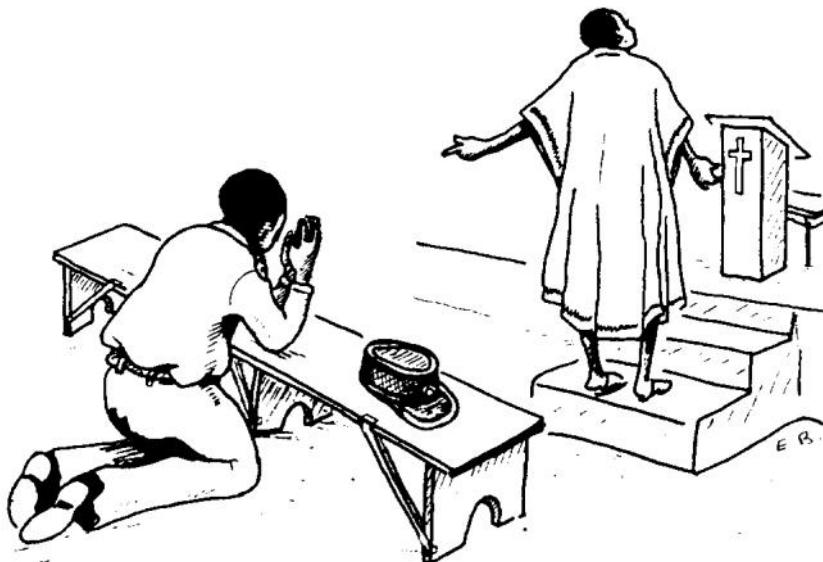
Mibvunzo:

1. Ninji djenje ya moto? Ndi mbuto yadidi?
2. Mbani akhadya mbakhuta?
3. Mamuna akhadya manyezo, dzina yace mbani?
4. Pidafa Lazaro aenda kupi? Nyakupfuma aendambo kupi?
5. Abharaamu atuma munthu kwenda kunyumba kwa nyakupfuma? Thangwi yanji?
6. Longa pidabva iwe pa nsanje uyu.

Nfarisi na Nyakukumbusa Misonkho

(O Homem Importante e o Homem Desprezado)

Pisagumanika muna Luka 18:9-14

Yezu akhapfundzisa n'nyumba ya Mulungu. Apfundzisa na misanje. Ntsiku ibodzi alonga tenepa:

-Amuna awiri aenda n'nyumba ya Mulungu. M'bodzi ndi nfarisi, (ntsogoleri wa mbumba ya Izirayeli). Anthu akhafuna afarisi. Akhafuna tayu anyakukumbusa misonkho. Amuna awiri awa aenda n'nyumba ya Mulungu. Muwiri mwawo atoma phembera. Nfarisi anyerezera kuti:

-Ine ndine wadidi kakamwe. Ine ndine wadidi piringana onsene.

Iye atoma kuphembera tenepa:

-Ndisapereka ndakhuta Mulungu, ine ndine wadidi. Ine nkhabe dawa. Pano onsene mbanyakudawa, ine nkhabe dawa. Ndisapimana cakudya kawiri pa sumana. Ndisapasa cacikhumi n'nyumba ya Mulungu.

Nyakukumbusa misonkho agodama. Iye akhapicepesa. Akhacimwana lang'ana kudzulu, akhapicepesa. Iye akhalonga tenepa:

-Mulungu ndibvereni ntsisi! Ine ndine nyakudawa. Ine ndisadawa. Ndilekerereni.

Yezu alonga tenepa:

-Ndi nyakukumbusa misonkho adatawirirwa na Mulungu. Mulungu alekerera nyakukumbusa misonkho.

Nyakukumbusa misonkho acepeseka patsogolo pa Mulungu.

Nfarisi hadacepeseka tayu. Iye anyerezera kuti nkhabe funika lekererwa madawo na Mulungu.

Mibvundzo

1. Yezu asalekerera ale anthu ana nyerezera kuti asacita udidi peno ale anadziwa kuti ndife anyakudawa?
2. Mbani nfarisi? Ndi ntsogoleri wa mbumba ya Izirayeli, ndi mpfundzisi wa n'nyumba ya Mulungu, peno ndi mpfundzisi wa mwinji?
3. Ninji kupimana cakudya?
4. Kupimana cakudya kusacita kuti tipicepese?
5. Ndi kupimana cakudya kunacita kuti tilekererwe?
6. Ndi ninji cacikhumi?
7. Cacikhumi cisacita kuti tipicepese?
8. Ndi cacikhumi cinacita kuti tilekererwe kudawa?

Índice

Nsanje wa Nyakuwaza Mbeu	3
Nsanje wa Xamwali wa Khakhama	5
Nsanje wa Nyakupfuma wa Dzemwa	7
Nsanje wa Bira Yakutaika	9
Nsanje wa Kobiri ya Kutaika	11
Nsanje wa Mwana Wakutaika	13
Nsanje na Thangwi ya Kuphembera	16
Nsanje wa Makobiri Khumi	19
Matongero Akufunika Kakamwe.....	22
Nsanje wa Phwandu ya Banja	25
Nsanje wa Mamuna Wadidi wa ku Samariya.....	28
Nsanje wa Nyakupfuma na Lazaro Nyakucherenga	31
Nfarisi na Nyakukumbusa Misonkho	33

